

Barn- och utbildning

Kvalitetsredovisning 2022-2023

Djurås förskola

FÖRSKOLEREKTOR: SUSANNE MÅRS ÖSTLUND

Innehållsförteckning

Beskrivning av verksamheten	1
<i>Tjänstefördelning på förskolan</i>	1
<i>Året i verksamheten</i>	1
<i>Kompetensutveckling</i>	2
Uppföljning och analys av prioriterade områden framtagna av Barn- och utbildningsnämnd 2022 - 2023.	2
Uppföljning och analys av prioriterade områden 2022 - 2023 framtagna av förskolorna.	3
Förskolans fortsatta utvecklingsarbete för läsåret 2023-2024.....	6

Beskrivning av verksamheten

Djurås förskola består huvudsakligen av elva avdelningar i tre byggnader. Skattkistan 1 med åtta avdelningar fördelade i två hus, Skattkistan 2 med tre avdelningar. Under vårterminen har Skattkistan 2 varit utökad med ytterligare en avdelning i fritids lokaler.

Under höstterminen hade vi 148 barn och under vårterminen 162 barn på förskolan. Under våren har vi tagit emot flera barn som önskat plats i Djurmo samt Kyrkbyn, då de områdena redan haft fullt.

34 pedagoger arbetade på Djurås förskola under hösten, vilket motsvarar 30,25 tjänster. Under våren arbetade 38 pedagoger, vilket motsvarar 33,15 tjänster. Av dessa tjänster bestod under hösten 5,8 och under våren 6,5 av resurspedagoger. Basbemanningen har alltså varit 24,45 och 26,65 under läsåret.

På Djurås förskola har vi även två poolare som arbetar som vikarie på endast vår förskola, de har en sammanlagd tjänst på 1,5 och är tillsvidareanställda. Under våren har jag anställt 2 extra poolare som vikarier då frånvaron av våra ordinarie pedagoger varit hög och vi haft en vikariebrist i kommunen. I basbemanningen har vi även en samordnare på förskolan, hans arbetsuppgift är att samordna dagen, se vikariebehovet för att sedan boka och fördela vikarier. Detta har gjort att vi minskat vår vikariekostnad då vi inte behöver tillsätta vikarier på all frånvaro.

I förskolans regi finns även Opalen som är en kväll, natt och helgomsorg. Sex barn som mest har haft behov av Opalen under läsåret, tre av dessa är fritidsbarn. Behovet på Opalen har minskat succesivt under året mot tidigare åtta barn. Under vårterminen hade vi tre barn och från sommaren endast ett barn kvar inskrivet. På Opalen arbetar en pedagog på 0,75 tjänst.

Från årsskiftet utökades Djurås förskole område till att även innefatta Bäsna förskola. Samtidigt så tillsattes en biträdande rektor som nu avlastar mig i arbetet, det har varit ett stort stöd för mig då vi kan dela upp olika arbetsuppgifter och ansvar mellan oss.

Vi har stödfunktioner för förskolan i form av specialpedagoger, pedagogiska handledare och en dramapedagog. En förskollärare från varje arbetslag träffas en gång i månaden för att diskutera utvecklingsfrågor i den pedagogiska utvecklingsgruppen, PUG.

Jag som rektor är den pedagogiska ledaren för Djurås förskola. Tillsammans med mina tre rektorskollegor, biträdande rektor och vår avdelningschef träffas vi en gång i veckan för att diskutera viktiga frågor gällande utbildningen.

Tjänstefördelning på förskolan

	Totalt fördelat i procent %	Fördelat/kön i %
Barnomsorgsbiträde	Höst:13% Vår: 21%	Kvinnor 100%
Barnskötare	Höst:54% Vår: 49%	Kvinnor 100%
Förskollärare	Höst:33% Vår: 30%	Kvinnor 92%, män 8%

Året i verksamheten

Under höstterminen var jag som rektor sjukskriven en längre period pga. personliga själ. En av våra före detta rektorer, Ulla Nyman Gustafsson, sattes in som vikarie. Arbetet på förskolan fortskred under denna period även om delar av arbetet haltade. Några veckor innan årsskiftet var jag tillbaka på heltid i min tjänst, mycket av min tid upptogs av samtal med enskilda medarbetare eller arbetslag som hade behov av stöd på olika sätt. Samtidigt startade jag även en tillfällig förskoleavdelning i en av fritids lokaler. Anledningen var att merparten av våra förskolor i kommunen var fullbelagda och vi såg detta som en möjlighet att ta emot barnen i kön på en central plats i kommunen. En av de befintliga avdelningarna på Skattkistan 2 flyttade då ut sin barngrupp med femåringar tillsammans med pedagogerna till fritids lokal. Flytten krävde arbete men skapade samtidigt positiva effekter då vi fick en bra samverkan samt överskolning till skola/fritids.

Utifrån en omorganisering vid årsskiftet utökades Djurås förskole område till att även innefatta Bäsna förskola, vilket innebär att vi under våren haft 16 avdelningar på hela området. Omorganisation innebär även att jag tilldelades en biträdande rektor. Vi har delat upp området i olika ansvarsområden för att underlätta arbetet för oss båda. Vi har även ett stort stöd av varandra och en styrka i att vara två.

Den barnskötare jag skickat på utbildning, VAL, för att bli förskollärare har nu tagit sin examen och vi har därmed höjt andelen förskollärare på området. Denna utbildning är kvalitetshöjande för vår förskola, och jag hoppas och planerar för att vi ska kunna utbilda fler barnskötare till förskollärare.

Jag som rektor har fortsatt min rektorsutbildning under året. Detta år läste vi Styrning, organisation och kvalitet. Mitt PM för året innehåller en undersökning av min egen förskola, ett arbete där jag kommer att arbeta vidare med resultatet under mitt tredje och sista år på utbildningen.

Kompetensutveckling

Läs och skrivprojekts grupp: Vi har förskollärare som deltar i kommunens gemensamma arbete med läs och skrivprojektet. Vi har även barnskötare som deltar i regionens arbete med språkslingan. På Djurås förskola har vi satt samman dessa två grupper till att fokusera på förskolans arbete med läs och skrivprojektet.

Drama: Kommunens dramapedagog har vid flertalet tillfällen besökt fyra av våra fem äldreavdelningar. Syftet med besöken var att genom dramapedagogiska metoder: Inspirera, motivera, ge (skapande) verktyg för att öka måluppfyllelsen på avdelningen (utifrån de prioriterade målen). Samt att utveckla det normkritiska arbetet och hitta alternativa arbetsätt i vardagen utifrån gruppens behov och nuläge. Pedagogerna fick sedan verktyg och metoder för att fortsätta arbetet på egen hand.

VFU: Då Djurås förskola är en partnerförskola har vi haft en student under året. Det är utvecklande för pedagogerna att diskutera och lyssna på studenters åsikter. Genom Högskolan har flera pedagoger även deltagit på digitala föreläsningar och seminarier vilket ger en bra kompetensutveckling.

Uppföljning och analys av prioriterade områden framtagna av Barn- och utbildningsnämnd 2022 - 2023.

Språk och kommunikation, stärka barn läs och skrivutveckling.

Läs och skrivprojekts gruppen: Genom vår egen läs och skrivprojekts grupp har vi fått till en samverkan mellan skola och förskola (se nedan). Vi diskuterar vidare om vi kan få till en koppling mellan specifika förskoleavdelningar och klasser för ytterligare samverkan under kommande år. Vi har även diskuterat möjligheten till att skriva brev mellan skolklass och förskoleavdelning.

Gruppen har även startat ett gemensamt bibliotek för förskolans pedagoger och barn. I biblioteket ska finnas både böcker och annat språkstärkande material. Tyvärr väntar vi på godkännande av fastighet att använda det utrymme som är tänkt för biblioteket, då det upptäckts ett byggnadsfel på denna plats.

Förskolans prioriterade mål: Då detta är ett av våra egna prioriterade mål finns mer att läsa under dessa.

Samverkan mellan förskola och skola genom riktade insatser inom läs och skriv-projektet

Högläsning: Vid flertalet tillfällen har barn från olika klasser i skolan besökt förskolan. Skolbarnen har sedan, i mindre grupper, läst böcker för förskolebarnen. Vi ser att detta har stärkt intresset för högläsning för både förskole och skolbarnen. Vi upplever att förskolebarnen lyssnar än mer fokuserat när det är barn som läser för dem samt att de inser vikten av att kunna läsa böcker själv. Vi tror att insatsen skulle vara mer djupgående om vi kan få till en regelbundenhet i dessa träffar.

Kompetensutveckling genom stärkt kompetens och utökade karriärmöjligheter.

VAL: Genom Karlstad universitet har vi använt utbildningen VAL, vidareutbildning av obehöriga lärare. I VAL får deltagarna en personligt utformad studieplan, utbildning är som längst 120 poäng. Jag valde att satsa på en av mina framåtsträvande barnskötare och erbjöd henne att studera 20% på arbetstid, samtidigt som hon arbetade 80% i verksamheten. Hen är nu färdig förskollärare. Det är viktigt att satsa på egna insatser för att utbilda våra pedagoger, särskilt när Högskolan i Dalarna inte har någon examinationsrätt och inte längre utbildar några förskollärare. Nackdelen med just VAL är att barnskötaren måste ha skriftligt av rektor att hen arbetat minst 8 år som en framstående barnskötare, vilket kan vara svårt då flertalet av dessa inte arbetat så länge i vår kommun.

Uppföljning och analys av prioriterade områden 2022 - 2023 framtaga av förskolorna.

Barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala och bearbeta litteratur, begrepp och andra texter. Det innebär att man som pedagog i förskolan gör avvägningar när man ska använda fysiska böcker eller digitala samt göra medvetna val kring vilken litteratur man använder. Det innebär att man i arbetslaget prioriterar och schemalägger tid för högläsning.

En medvetenhet hos pedagogerna gällande högläsning har skapat intresse hos barnen. Pedagogerna har provat sig fram för att se vid vilka tillfällen under dagen barnen är som mest motiverade att delta i högläsningen. Det innebär på de flesta avdelningar att de haft högläsning i mindre grupper under förmiddagen, andra upplever att barnen är mest delaktiga efter maten. Tillsammans har barnen och pedagogerna samtalat runt böckerna för att vidare reflektera över vad de läser. Pedagogerna har utnyttjat möjligheten att regelbundet gå till biblioteket med en grupp barn för att barnen själva ska få välja vilka böcker de läser på förskolan. Vi upplever att denna delaktighet skapar ett större intresse för att läsa böcker. Även flertalet vårdnadshavare har visat delaktighet för läsningen genom att ta med böcker hemifrån, låna böcker från förskolan eller biblioteket. Böckerna på förskolan är alltid tillgängliga för barnen och står framställda i våra olika lärmiljöer för att uppmuntra till spontan läsning under dagen och i samspel med leken.

Variationen av böcker samt tillgängligheten i verksamheten har ökat barnets intresse för högläsning samt böcker. Ibland är innehållet i boken inte det viktigaste utan mötet som boken skapar. Litteraturen engagerar och barnen är aktiva i frågeställningar utifrån texter de läst. Vi märker att de äldsta barnen lärt sig förstå innehållet på ett utvecklat och språkligt sätt, de kan tolka och analysera texter med god förmåga. Böckerna har främjat

deras idétänkande och problemlösning. Böckerna har även stärkt gemenskapen mellan barn, pedagoger och vårdnadshavare.

Språket har utvecklats hos flera barn på alla våra avdelningar och vi kan se att fler upptäcker bokstäver och ord i verksamheten.

Avdelningarna har ett alfabet med tecken på väggen och barnen tittar på det och lär sig teckna och ljuda bokstäverna. Barnen hjälper gärna varandra med skrivning när det sitter och pysslar och funderar ut tillsammans hur saker stavas.

Vi försöker göra läsning och bokstäver roligt för barnen och använder alla våra sinnen när vi utforskar bokstäver och ord. Dramatiseringen av böckerna har gett mycket stimulans och lärdom.

Barnen efterfrågar levande sagor där de gärna inkluderar sina egna idéer i berättandet. Vi har märkt att barnen utvecklat sina egna fantasier i en positiv riktning. De har blivit bättre på berättande vilket vi upptäckt när pedagoger och barn skapar egna sagor tillsammans. I fri lek så väljer några av barnen att göra egna böcker.

Att arbeta prioriterat med högläsning och litteratur har skapat en medvetenhet hos pedagogerna, hur viktigt det är att fokusera på just böcker. Tidigare valde de flesta Polyglutt eller andra digitala verktyg för att arbeta med språket. När pedagogerna återfick glädjen som litteratur och språk ger tillsammans med barnen fångades även barnen och blev nyfikna på att lära sig mer om denna värld.

Det som skiljer mellan avdelningarna är att de arbetslag som har haft högre frånvaro än andra arbetslag, ofta pga. längre sjukskrivningar eller mycket korttidsfrånvaro, inte sett samma resultat som de jag ovan beskrivit. De har inte haft samma förutsättningar att arbeta med läsningen och språket lika planerat som de andra arbetslagen, här har läsningen i stället varit mer spontan och på barnens initiativ. De skulle vid en utvärdering tänkas se samma resultat som övriga avdelningar men det är inget som syns i deras systematiska kvalitetsarbete.

Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar. Därför ska arbetslaget ta ansvar för att följa upplägget i Specialpedagogik för lärande och i denna process ha ett reflekterande förhållningssätt och kunna beskriva det lärande som sker.

Djurås förskola har detta läsår inte deltagit i Specialpedagogik för lärande, vi har ändå valt att ha kvar målet då vi kände att det är ett prioriterat område. Alla pedagoger deltog förra läsåret i Specialpedagogik för lärande och deras kompetens har stärkts efter detta.

Pedagogernas medvetenhet har genom samtal och stöd i arbetslag skapat bättre förutsättningar för barnen. Varje vecka på PUT diskuterar pedagogerna barnens utveckling inom de områden de arbetar kring, för att på så sätt säkerhetsställa att barnen har intresse för ämnet och har kunnat utvecklas utifrån deras förutsättningar. Genom att alla barn ses som unika individer så säkerhetsställer vi att vi är en trygg enhet. Vid behov större än pedagogernas kapacitet rådfrågar de vår specialpedagog så att de känner trygghet att vara på rätt väg.

Pedagogerna anpassar aktiviteter och grupper utifrån barnens intressen och förmågor. De har upplevt att barnen behöver olika gruppkonstellationer för olika aktivitet och material. Pedagogerna använder sedan reflektion för att ta sig vidare och kunna utmana barnen i kommande lärande, de kan vid behov planera andra grupper för att följa de behov och förutsättningar som finns.

Genom att pedagogerna använder sig av förberedelser och planering så har barnen kunnat utvecklas i deras självkänsla samt uppmuntrats i deras utveckling och lärande. Vi har sett barnen växa både individuellt och i grupp. Pedagogernas medvetenhet har skapat fler tillfällen och större utrymme för barnen att lyckas efter sina förutsättningar.

Arbetet i smågrupper gör så att pedagogerna får en tydligare bild av barnens lärande och kunskap, barngrupperna delas flera tillfällen under dagen. Det ger även en lugnare lärmiljö för att kunna möta barnens behov på ett bra sätt.

Resultatet av arbetet har genererat lugnare och tryggare barn. Detta genom att pedagogerna förtydligar för barnen vad som ska hända samt anpassar efter barnens behov.

Det är viktigt att ha återkommande rutiner i vardagen samt att barnen får vara delaktiga i vad som ska hända.

De flesta av avdelningarna har jobbat med bilsstöd för att förbereda barnen på vad som ska hända under dagen. Det minimerar oron hos barnen då de hela tiden vet vad som förväntas av dem.

I det PM jag skrivit för rektorsutbildningen fokuserar jag just på organisationen av arbetet med barn i behov av särskilt stöd. I denna undersökning framkommer att samtliga pedagoger och avdelningar svarar att de vet hur de ska agera när de misstänker att ett barn är i behov av särskilt stöd. De samtalar i arbetslaget, provar anpassningar och gör kartläggningar. Har en dialog med vårdnadshavare. Vid behov söker de stöd hos specialpedagog samt rektor.

Pedagogerna har därmed fakta och förståelse för uppdraget, kunskapen om hur de ska agera. Det skiljer mellan pedagogerna, utifrån roll och erfarenhet, hur de använder sin kunskap för att få en färdighet och förtrogenhet i området.

Det som skiljer mellan avdelningarna är att de arbetslag som har haft högre frånvaro än andra arbetslag, ofta pga. längre sjukskrivningar eller mycket korttidsfrånvaro, inte sett samma resultat som de jag ovan beskrivit. De har inte haft samma förutsättningar att arbeta med planering, genomförande samt reflektion som andra arbetslag. Det är svårt att förbereda barnen på vad som ska hända under dagen när planeringen ofta ändras då någon eller flera i arbetslaget är frånvarande. Ordinarie pedagoger från andra avdelningar eller den vikare som sätts in är inte involverade i planering och har inte förståelse för barngruppens behov på samma sätt som de som arbetar på avdelningen dagligen.

Lek ska ha en central plats i utbildningen. Ett förhållningssätt hos alla som ingår i arbetslaget och en miljö som uppmuntrar till lek bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande. Det innebär att arbetslaget schemalägger tid för lek i grupper tillsammans med en pedagog/pedagoger.

Utifrån detta prioriterade mål så skiljer arbetssättet på de olika avdelningarna. Alla har avsatt tid för lek, dock på varierande sätt. De flesta har haft styrda tillfällen där pedagogerna är med i en förbestämd del av barngruppen och leker antingen styrd eller fri lek. Andra har haft en utsedd lekpedagog som är med i den fria leken och inte får bli störd av andra pedagoger eller sysslor. Ålder på barngruppen har spelat in i valet, då alla äldre barns avdelningar har valt det första alternativet, även några av de med yngre barn.

Vid båda arbetssätten har det varit viktigt att skapa tid för lek och vara delaktig som pedagog i leken. Detta för att hjälpa barnen att komma in i leken.

De avdelningar som haft styrda tillfällen har skapat lekkonstellationer/grupper med olika aktiviteter utifrån barngruppens behov och intressen. Vi har sett att nya kompis konstellationer uppstått och nya lekar tillkommit med hjälp av våra lekgrupper. Förskolan har barngrupper som är öppna för nytt material och relationer. De har mycket glädje av leken och kan också vidareutveckla och bjuda in varandra i leken. De leker och hittar på egna regelstyrda lekar även utan vuxenstöd, där de inkluderar varandra.

Flera avdelningar har haft besök utav dramapedagog Tina Cherin som lekt och dramatiserat tillsammans med barnen. Vi ser efter detta att det är flera barn som väljer att stanna kvar längre stunder i rolleken, barn som tidigare inte hade lekfantasin har nu börjat upptäcka det fantastiska med fantasi.

De avdelningar som använt sig av den fria leken har haft pedagoger som varit närvarande och stöttande i leken. Pedagogerna följer barnen och är lyhörda för barnens intressen. Lekmiljön är tillåtande och öppen, barnen får utrymme att utvecklas och utforska tillsammans med andra barn och pedagoger. Allt med utgångspunkt från barnens förutsättningar och behov.

Barngruppen delas även här i mindre grupper. Vissa av barnen kräver mer stöd i kommunikationen kring lek. Grupperna anpassas därför efter behoven som finns.

Genom att ha samtal med barnen samt att observera och ta in intressen från gruppen, diskuterar pedagogerna hur de ska eller bör förändra miljön. Material flyttas runt för att skapa nya intressant lekmiljöer. Nytt material introduceras för att skapa bästa förutsättningar för barngruppen.

Leken har fått ta tid. Pedagogerna har visat barnen att genom lekfullhet och nyfikenhet utforska världen med hjälp av leken. Det har inspirerat barnen och fått dem att förstå att leken är viktig även för pedagogerna.

Att lyssna in barnen och få dem att känna sig delaktiga i utbildningen är det viktigaste vi kan göra i vår vardag för att få en trygg och rolig verksamhet. Det tycker jag att pedagogerna har lyckats väldigt bra med i detta mål.

Förskolans fortsatta utvecklingsarbete för läsåret 2023-2024

Prioriterade områden

Vad ska vi göra?	Varför?	Hur?	När?	Vem har ansvaret?	När och hur följer vi upp?
I Gagnefs förskolor vill vi säkerställa att alla barn får förutsättningar att utveckla sin språkliga och kommunikativa förmåga.	Alla barn ska få likvärdiga förutsättningar att utveckla sitt språk på förskolan.	Säkerställa att högläsning sker varje dag, organiserat och spontant. Göra avvägningar när man ska använda fysiska böcker eller digitala samt göra medvetna val kring vilken litteratur man använder. Säkerställa att olika uttrycksformer som musik, sång och drama sker varje dag organiserat och spontant. TAKK ska finnas med som en naturlig del i vardagen. Bildstöd/tydliggörande pedagogik skall finnas på alla avdelningar och användas regelbundet. Skapa tillfällen för barnen att återberätta och bearbeta det de upplevt. Att barnen har rätt att vistas i mindre sammanhang för att få talutrymme. Säkerställa att alla i arbetslaget har vetskap i vilket modersmål barnen har. Att föra diskussioner i arbetslagen kring språkstödande arbetssätt.	HT23- VT24	Arbetslagen samt rektor	Kontinuerlig uppföljning i SKA varje månad, utvärdering på utvecklingsdagarna

<p>I Gagnefs förskolor vill vi säkerställa att alla barn får ta del av en planerad, strukturerad och varierad undervisning utomhus.</p>	<p>Alla barn ska få likvärdiga förutsättningar till utveckling och lärande utomhus.</p>	<p>Säkerställa att utevistelse sker varje dag utifrån ett genomtänkt innehåll och en tydlig struktur. Pedagogerna ska stötta och vara delaktig i såväl organiserad som spontan lek. Skapa en utvecklande lärandemiljö utomhus utifrån barngruppens behov. Att barnen har rätt att vistas i mindre sammanhang även utomhus. Upptäcka och utforska närområdet. Barnen ska få utveckla en allsidig rörelseförmåga och få möjlighet att uppleva rörelseglädje. Inventera förskolans material för att se möjligheter till olika användningsområden. Barnen får möjlighet att utveckla sin förståelse för naturen genom alla sinnen. Säkerställ att TAKK och bildstöd finns utomhus.</p>	<p>HT23- VT24</p>	<p>Arbetslagen samt rektor</p>	<p>Kontinuerlig uppföljning i SKA varje månad, utvärdering på utvecklingsdagarna</p>
<p>På Djurås och Bäsna förskolor vill vi säkerställa att alla pedagoger ger barnen möjlighet att få uppleva den tillfredsställelse och glädje det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att vara en</p>	<p>Alla barn ska få likvärdiga förutsättningar utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga.</p>	<p>Skapa en utvecklande lärandemiljö som utgår ifrån att barnet kan. Säkerställa att alla pedagoger är förtrodda med Gagnefs förskolors pedagogiska deklARATION (Den Goda Förskolan). Föra diskussioner i arbetslaget utifrån</p>	<p>HT23- VT24</p>	<p>Arbetslagen samt rektor</p>	<p>Kontinuerlig uppföljning i SKA varje månad, utvärdering på utvecklingsdagarna</p>

<p>tillgång i gruppen.</p>		<p>begreppen <i>Tillit</i> och <i>Barns kompetens</i>. Arbeta aktivt med att bekräfta barnen och varandra utifrån ett positivt förhållningssätt. Arbeta aktivt för att barn ska kunna röra sig självständigt i den fysiska miljön inomhus och utomhus. Skapa rutiner och struktur som möjliggör att barnen kan leka och upptäcka självständigt. Ha ett tillåtande förhållningssätt som utgår från varje barns kompetens och nuläge. Arbeta aktivt för att varje barn får möta utmaningar och bredda sina förmågor och intressen på ett sätt som går utöver könsstereotypa val. Se till att lekmaterial är tillgängligt och på barnens nivå.</p>			
----------------------------	--	---	--	--	--